

Bayate, Cueba, Jan. 1 - 1911.

Hr. Anders Skaasheim,

Bergeur.

Jeg maa beegnde med at takke for Deres Brev og Kort. Dermed vil jeg ønske godt Nytaar. Juleen er jo over. Det er rart, saa ulogiske vi kan være. Juleen havde jo sin Oprindelse i et Land nær Troperne, og dog synes vi, at det ligesom ikke er jul uden Grav eller Ture, Sne, Dampjelder, Kulde osv. Jeg har nu hørt ti Aar i Troperne; men akkurat i den Tid - i Juledagene - længe jeg vordt over til Sne og Kulde. Juleen i en norsk Bondestue var nu ikke nogen storartet Affare. Dog skulde jeg ønske, at jeg kunde opleve den igjen - med det samme Barsind. I Bondestuen bestod Festen i Stemningen, der kom indfra. I Byerne var der mere gode Midler til at forøge Glæden.

Amerikanerne er flinke til at fejre Jul. Men dog tør jeg sige, at de udvandrede Nordmænd overgaar dem. I hvert Hjem er Juletra. Ligeledes er der Jultra og Fest i alle norske Foreninger og ditto i alle norske Kirker. Shoorul vores alles Sind vendes til Barndomsjennet i Juleen, saa maa det dog indrømmes, at de udvandrede Nordmænd fejrer Juleen med mere Udtryk og Tilstelning

sed i selveste Norge. Der er altid Sang, Musik, Taler
og Deklamationer, der forhoier Stemningen.

Nu, Spragfeiden skal vi altsaa lade ligge. Norsk
Politik kan heller ikke skrives om, da der ingen exi-
sterer. Den nye Literatur kan jeg ikke skrive om, da
jeg intet har lost af den endnu. Kongesagen og Portu-
gal - der kan vi enes. Jeg tillod mig at aftrykke den
Del af Deres Brev i "Norsmanden". Nei, jeg smilte ikke
kaansk, da jeg laste Deres Brev; thi det hele smertte
mig saa dybt, at jeg suarene kunde græde. Norsk Re-
publik var en af mine Ungdomsdrømme - en af
mine Kjæreste. Det gik i Vasken, og jeg foler mig ofte
saa bitter, at jeg foler, at jeg aldrig byder mig om at
se Norge mer. Dog, dette er bare nu og da. Men det er
en af de bitreste Skuffelser, jeg har lidt.

Jeg husker, jeg stod som ^{en} norsk Student i Slotsbakken
og saa paa Kong Oskars Kjørt op til Slottet. Det var i 1837.
Alle svængede sine Durskeluer og raakte Hurra. Kun
jeg stod taen med Huen paa. Mine Kammerater gjorde
Vrovl. Men jeg svarede: "Oskar som Maud liker jeg, men
som Kong foragter jeg ham. Fordi han hyldes som Kong,
maa jeg tie; thi jeg er Republikaner. Jeg ventte at
opleve den Dag, da Norge er fri og er Republik". Det
var et af de stolteste Giebliske i mit Liv. Jeg har været

Republikaner helt siden 1872; jeg var bare 6
aar. Kong Oscar kronedes med stor Stas, og Far og
noogle Naboer talte om, hvad alt dette kostede,
talte om Lovinen til hele Herket, og hvad Nytte de gjorde.
"Mor sa' da: "Ej kan ikkje skjyne, hva Kongen ska
vere til." Fra det Øieblik var jeg Republikaner.

Og saa den Forhaandelse, at ingen Nordmand var
god nok til at styre i Norge! Norsk Sprog, men dansk
Konge! Jeg synes, jeg ser, alle Dverge, Nisser og Trolde
i de norske Fjelde grise og grine, saa Mund-
vigenne rækker fra Fjeldtop til Fjeldtop. Dett. Folk,
som engang "talte Roma midt imod", - dette Folk
staar rædde bag Fjeldmurene og hvisker: "England
og Tyskland vil det og det, og vi er saa svage, vi
ska' ikke gjøre dem imod." Skam paa slij Pa-
triotisme! Gå for Kejseren!

Lille Cuba blødte i tre Krige for sit Ideal. Portugal
reiste sig og heiste sit Banner. Udenfor de ^{støvede} ~~støvede~~,
diplomatiske Hoviskekrøge har idag Kongehumbuzen
intet at sige. Verden klappede i Hænderne og sa':
"Det gjør, lille Portugal!"

Og imens sidder vi, med mørk Blod i vore Aarer,
og svier af Skam. "Bøglerbispen røgter sit Kald"
i Norge som før.

Kirkestriden i Norge staar jeg udenfor. Jeg følger med, men dog er jeg ikke deltager. Jeg er nemlig enig med begge Sider og samtidigt uenig med begge. Dette høres lidt besynderligt ud; men de vil kanske forstaa mig: Jeg er enig med de moderne i, at der maa luftes ud i Dogmatiken; det er Udviklingens Lov. Samtidig er jeg enig med de dogmatiske i at holde paa det gamle System; skal der repareres paa det gamle, kunde det hele Verket ramle. Det moderne Amerika er komrat langt længere i Religionen end de moderne Theologer i Norge, og derfor ser jeg paa hele Kirkestriden hjemme som et tilbagelagt Stadium. Det norske Kirkefolk i Amerika er, trods alt det gode, jeg siger om dem ellers, endnu konservativt og staar med Odlaend og hans Følge. Men de udvandrede Børn, som gaar høiere Uddannelse gaar hovedsagelige med Amerikauerne. Paulus er Kristendommens store Organisator. Den moderne Tænkning vover at have sin egen Opfatning, selv om den skulde stride med den store Paulus. Medens Frankrig søger kaste alt overbord, søger Amerika bygge en moderne, mere civiliseret Religion udvort forlade Bibelen eller rettere Idealet Kristus. Dette er utvivlsomt

den eneste rette Maade at tage det paa, om
Kristendommen skal reddes som Religion
for det civiliserede Samfund. Paa anden Maade
faar vi ^{bare} enten dogmatiske eller Fritenkere.

Den store Ingersoll fremtraag denne Frontferan-
ding i Amerika ved sine Stormangreb paa alt
det forældet i den dogmatiske Kristendom.
I sin sidste Tale for sin Løf udtalte han sin
Glæde over sin Seier, idet ingen daanet Mand
længere tør paa Djævel og Helvede.

Det vil muligens ikke interessere Dem. Men
det er et Emne, som altid har interesseret mig.
Menneskeslægtens Udvikling er et uhyre interessant
Studium, og det er mig en sand Glæde at
være bare for at være Tilskuer og se paa Proce-
sionen.

Men forat komme tilbage til norske Affarer.
Jeg har talt med Folk fra Norge, som fortæller
om de forfærdelige Skattebyrder. Kan dette vedvare?
Kan Folk bære det i Længden og komme over det?
Her i Cuba har vi jo nærsagt ingen Skatter - bare
Løden og Skat paa Forretningsfolk. Om jeg skulde
bo i Norge, saa vilde vist Forandringen ^{jo} komme
mig besynderlig.

De maa hilse Jens, Anders og deres
Fader fra mig. Addecom disse og mine
Slegtninger har jeg snart ikke flere kjendte
ejere i Norge. Mange har redvandret, og andre
er spredte for alle Vinde. Dog ønsker jeg se
de gamle Tourter, selv om jeg gaar alene.
Da drømmer jeg bedst om gamle, lykkelige
Slager.

Herrud jaar det vare Slut for denne Gang.
De maa altid bare i Erindringene, at deres
Breve er altid velkomne.

Deres forbeholdne
A. S. Lindellie
Bagate, Cuba.